

Hotfullt chefsmejl får allvarlig kritik av JO

Efter att de hävdade att en nyutnämnd klinikchef vid Karolinska universitetssjukhuset saknade kvalifikationer för tjänsten, fick tre överläkare ett mejl från chefen med uppmaningen att »fundera över sina positioner« vid kliniken. JO anser att verksamhetschefen därmed kränkt läkarnas yttrandefrihet och riktar allvarlig kritik.

När en ny tillförordnad verksamhetschef tillsattes vid en klinik på Karolinska universitetssjukhuset 2008 skrev ledningsgruppen för kliniken ett brev till berörd divisionsprefekt på Karolinska institutet. Man anmärkte på att den nye tillförordnade chefen saknade docentkompetens

och dessutom specialistkompetens inom området, något man ansåg krävdes.

Verksamhetschefen informeras om brevet, och en vecka senare fick de tre överläkarna personliga mejl från honom, där han betecknade brevet som en »förtalskampanj« och hävdade att sjukhusledningens var »mycket upprörd över detta beteende«. Läkarna uppmanades att fundera över sina positioner vid kliniken och fick veta att vissa tilltänkta funktioner nu var utslutna.

Mejlen uppfattades av överläkarna som hotfulla. När de kom till sjukhusledningens kännedom ordnades ett möte mellan läkarna, verksam-

hetschefen och divisionschefen. Verksamhetschefen bad om ursäkt för sitt agerande och för de formuleringar som använts.

Därmed ansåg sjukhuset att man lagt saken bakom sig. Men en privatperson JO-anmälde det inträffade efter att saken uppmärksammats i medierna en tid senare. I beslutet som nu kommit konstaterar JO att verksamhetschefen »på ett flagrant sätt« kränkt läkarnas yttrandefrihet och att han »förtjänar allvarlig kritik för detta«. Efter som inget av det som chefen hotat med blivit verklighet och han dessutom bett om ursäkt anser JO att inga vidare åtgärder behövs.

Michael Lövtrup

från [Lakartidningen.se](http://lakartidningen.se)

Längre versioner av nedanstående notiser finns att läsa på vår webbplats.

»Taxeglidning« känd sedan länge

50 miljoner av de 1,9 miljarder kronor som Stockholms läns landsting betalar i ersättning till de ca 800 läkare och 800 sjukgymnaster som går på

Gunnar Welander

den nationella taxan betalas ut felaktigt. Det uppgav förra veckan landstingets chefläkare Henrik Almkvist till Sveriges Radio.

– Det vanligaste är att man i stället för en normal åtgärd skriver in något annat som man inte gjort men som ger kanske tre gånger så hög ersättning, säger Henrik Almkvist, som betonar att det stora flertalet följer reglerna.

Stockholms läns landsting satsar sedan ett par år mer resurser på granskning för att upptäcka avvikande debiteringsmönster bland både taxeläkare och vårdgivare med vårdavtal. Antalet bevisade fall är dock litet. Siffran 50 miljoner är en skattning.

– Det är en bedömning som jag baserar på tidigare upptäckta fall, pågående granskningar och vetskapen om att det vi får kännedom om är toppen av ett isberg.

Gunnar Welander, ordförande i Privatläkarföreningen, menar att fenomenet med taxeglidning är känt sedan länge.

– Det är tråkigt eftersom det går ut över alla andra. Vad man än tycker om systemet är det inte sämre än att man kan leva på det på ett hederligt sätt.

Samtidigt är han tveksam till att problemen löses genom »massmediala utspel«.

– Det bästa vore om landstingen hade mer dialog med utförarna som en del i sin kvalitetskontroll.

Michael Lövtrup

Respiratorberoende kvinna har avlidit

Den kvinna som skrivit till Socialstyrelsen för att få sin respirator avstängd avled den 5 maj. Avbrytandet av respiratorbehandlingen gjordes enligt Socialstyrelsens riktlinjer och efter patientens önskemål, meddelar Danderyds sjukhus. ■

Förundersökning om dödshjälp läggs ned

Misstankarna mot en geriatiker vid Centrallasarettet i Växjö om dödshjälp avskrivs. Något brott kan inte styrkas, enligt åklagaren.

Läkaren har varit skäligen misstänkt för att 2006 ha givit en äldre kvinnlig patient en dödlig dos kalium. Misstankarna bygger på uppgifter från kvinnans dotter, läkare och tidigare kollega till mannen. Men nu har Johan Henningsson, kammaråklagare vid Åklagarkammaren i Kalmar, lagt ner förundersökningen.

– Vi kommer inte längre. Vi har uppgifter från personer vi hört som i viss mån styrker det dottern har berättat, men med tanke på hur allvarligt brott det handlar om räcker det inte för fällande dom.

I samband med förundersökningen har man granskat alla dödsfall på avdelningen

där läkaren varit inblandad i vården. 16 fall skickades vidare till Rättsmedicinalverket, som tillsammans med geriatrisk expertis bedömt om det funnits ett naturligt orsakssamband mellan sjukdomsbild och dödsfall, om det fanns tecken på att någon använt kalium samt om något fattades i journalmaterialet. Även i de fallen väljer åklagaren att avsluta utredningen.

– De fann inget anmärkningsvärt utifrån de frågeställningar vi hade, och då fanns det ingen anledning att gå vidare, konstaterar Johan Henningsson.

Läkaren har varit ledig från sitt arbete med lön sedan december. Landstinget i Kronoberg meddelar i ett pressmeddelande att man nu kommer att föra samtal med läkaren om framtiden.

Michael Lövtrup

astrid lindgren-fallet

Experter: Gåtans svar kan finnas i fett

I onsdags lämnade två av de expertvittnen som narkosläkarens försvarsadvokat åberopat sina skriftliga utlåtanden till Solna tingsrätt. Varken professor Per-Arne Lönnqvist eller professor emeritus Göran Wahlström anser att det förefaller rimligt att flickan fått/avlidit av en överdos tiopental. I stället resonerar de om substansens höga fettlöslighet. Båda argumenterar för att blodprovet kontaminerats med fett och att det skulle vara förklaringen till den extremt höga halten av tiopental som fanns i provet. Dessutom har flickan genomgått sövningar bara någon vecka före döden, då hon enligt Per-Arne Lönnqvist sannolikt fått tiopental trots att detta inte finns dokumenterat.

Sara Gunnarsdotter

Läs mer om expertutlåtandena på www.lakartidningen.se